

Gemeenteraad Brunssum
t.a.v. de leden van de raad
Postbus 250
6440 AG Brunssum

Datum 15 april 2025
Uw kenmerk
Ons kenmerk 202281001/202525796
Onderwerp Warmtenet Zuid-Limburg

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de stand van zaken met betrekking tot Warmtenet Zuid-Limburg. Op 26 mei aanstaande vindt er een informatiebijeenkomst plaats in de vorm van een vraag-en-antwoordsessie voor raadsleden en Statenleden. In de raadsinformatiebrief van 10 december 2024 heeft u reeds kunnen lezen over de doelstelling van de huidige ontwikkelfase (fase 3) van Warmtenet Zuid-Limburg.

Tien gemeenten (Beek, Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Sittard-Geleen en Stein) onderzoeken samen met de provincie Limburg en Enpuls Warmte Infra (Enexis Groep) de mogelijkheid om een warmtenet in Zuid-Limburg aan te leggen. Deze samenwerking is een publieke samenwerking, dus zonder commerciële partijen. Het doel hiervan is om tienduizenden gebouwen in Zuid-Limburg betaalbaar en duurzaam te verwarmen zonder aardgas. Warmtenet Zuid-Limburg gebruikt restwarmte van bedrijven op chemiepark Chemelot. Het project kan op grote schaal bijdragen aan de klimaatdoelstellingen, de betaalbaarheid van de warmtevoorziening in Zuid-Limburg en aan een duurzamere toekomst voor de regio.

Uitgangspunten aanbod afnemers

In het onderzoeksgebied Zuid Geleen (zie de website warmtenetzuidlimburg.nl) wordt gewerkt aan een zogenoemd *Proof of Concept* (PoC). Zo moet duidelijk worden hoe een warmteaanbod eruit kan zien dat aantrekkelijk is voor afnemers, en dat tegelijkertijd haalbaar is voor het op te richten warmtebedrijf (de zogeheten businesscase). De aanpak in Zuid Geleen is opgesplitst in twee onderdelen (PoC A en B):

PoC A (de volledige uitrol binnen Zuid Geleen, inclusief particuliere woningen/kleinverbruikers)

Het doel van PoC A in deze fase is om te komen tot een op hoofdlijnen uitgewerkte businesscase voor Zuid Geleen. Daarbij is naast de financiële haalbaarheid ook het maatschappelijk rendement van belang. Er wordt een aanbod beoogd dat aantrekkelijk is voor particuliere kleinverbruikers. De gemeente Sittard-Geleen heeft hierbij de regie. Deze gemeente stelt een warmte-uitvoeringsplan op dat de basis vormt voor de communicatie en besluitvorming rondom de aansluiting van particuliere kleinverbruikers op het warmtenet.

Telefoon
(045) 527 85 55
E-mail
gemeente@brunssum.nl
Website
www.brunssum.nl

Postadres
Postbus 250
6440 AG Brunssum
Bezoekadres
Lindeplein 1
6444 AT Brunssum

Bankgegevens
IBAN NL68BNGH0285001523
t.n.v. Gemeente Brunssum
KVK-nummer
14129999

PoC B (de 'startmotor' met grote afnemers, die de basis vormt voor de verdere ontwikkeling)

PoC B beslaat een kleiner gebied binnen PoC A en dient als 'startmotor' voor de ontwikkeling van Warmtenet Zuid-Limburg. In dit gebied bevinden zich gebouwen uit verschillende categorieën:

- Vastgoed van woningcorporaties, zoals ZOwonen, Wonen Limburg en Woonpunt;
- Maatschappelijk vastgoed, waaronder scholen, gemeentelijk vastgoed en zorginstellingen;
- Panden van zakelijke afnemers (voornamelijk mkb-bedrijven met een grote warmtevraag op bedrijventerrein Krawinkel).

De projectgroep Warmtenet Zuid-Limburg voert intensieve gesprekken met alle doelgroepen binnen PoC B, zodat maatwerk kan worden geleverd bij een aansluiting op het warmtenet.

De uitkomsten van deze fase in Zuid Geleen moeten leiden tot een investeringsvoorstel in december 2025.

Schetsontwerp warmtesysteem

Er is een schetsontwerp gemaakt voor het warmtesysteem. Dit ontwerp vormt tevens de basis voor de eerste businesscase. Het netwerk verbindt de bron op Chemelot met een knooppunt – de zogenoemde warmtehub – waar een piek- en back-upvoorziening wordt gerealiseerd. Via het transport- en distributienetwerk wordt de warmte vervolgens geleverd aan gebouwen in Zuid Geleen.

Eerste businesscase

Er wordt gestreefd naar een businesscase die sluitend is tegen een maatschappelijk rendement, met beheersbare risico's. Voor zowel PoC B (de startmotor) als PoC A (het grotere gebied Zuid Geleen) is een eerste businesscase opgesteld. De berekeningen hebben in eerste instantie een onzekerheidsmarge van ongeveer 40 procent en worden gaandeweg steeds verder verfijnd.

Op dit moment blijkt uit de doorrekening dat er een zogenoemde onrendabele top is. Er wordt onderzocht op welke manieren deze onrendabele top kan worden verkleind.

Voor het helpen dekken van de investerings- en exploitatiekosten zijn er in beginsel diverse subsidies, fiscale voordelen en andere regelingen beschikbaar. Voorbeelden daarvan zijn het Europese *Just Transition Mechanism/Just Transition Fund* en de Warmtenetten Investeringssubsidie. In de komende periode worden de mogelijkheden verder in kaart gebracht.

Bronnenstrategie

Bronzekerheid is een belangrijk aandachtspunt voor Warmtenet Zuid-Limburg (WZL). De beoogde hoofdbron voor de eerste realisatiefase is de naftakraker Olefins 4 van Sabic. Hier is eerder al een aansluitpunt gerealiseerd waaruit de restwarmte kan worden betrokken. Zekerheid over de beschikbaarheid van deze hoofdbron kan helaas slechts voor een beperkte termijn worden geboden. Deze onzekerheid is door WZL onder de aandacht gebracht bij het ministerie van Klimaat en Groene Groei.

Binnen WZL is het bronrisico niet nieuw. In eerdere projectfasen en gesprekken met betrokkenen werd de afhankelijkheid van een enkele bron reeds als risico gezien. De inzet van bestaande restwarmte van bedrijven is de goedkoopste vervanging voor aardgas, maar brengt ook onzekerheden met zich mee. Dit risico is onlosmakelijk verbonden aan de inzet van restwarmte en dient technisch en financieel afgedekt te worden. Daarom is in het projectplan voor fase 3 opgenomen dat een bronnenstrategie wordt uitgewerkt met achtervangbronnen op Chemelot en de ontwikkeling van een duurzame warmtebron buiten Chemelot.

Er zijn meerdere bedrijven met kansrijke achtervangbronnen op Chemelot gevestigd. Het streven is om dit jaar samen met een van deze partijen te komen tot een intentieovereenkomst en een schetsontwerp voor de aansluiting.

Het nog op te richten warmtebedrijf zal de verantwoordelijkheid dragen voor de levering van voldoende warmte aan afnemers. Om ook bij (on)geplande tijdelijke niet-beschikbaarheid van restwarmtebronnen de levering te kunnen waarborgen wordt voorzien in een gasgestookte piek- en back-upvoorziening.

Risicodossier

Bij grote investeringsprojecten is het van belang om een risicodossier op te bouwen. Zo'n dossier bevat een gestructureerd overzicht van de risico's binnen het project, inclusief hun (financiële) impact, kans van optreden en bijbehorende maatregelen om de gevolgen te verzachten. Enkele belangrijke risico's die momenteel in kaart zijn gebracht en waar passende maatregelen voor worden uitgewerkt hebben betrekking op:

- De (tijdige) inwerkingtreding van de Wet collectieve warmte;
- De rendementseisen van financiers in relatie tot de uitkomsten van de businesscase;
- Het aantrekken van voldoende financiering voor de ontwikkeling van het warmtenet;
- Het verkrijgen van de noodzakelijke vergunningen voor de realisatie en aanleg.

Regionaal warmtebedrijf

In de beoogde organisatiestructuur wordt uitgegaan van een regionaal warmtebedrijf waar op termijn meerdere warmtenetprojecten, waaronder WZL, in ondergebracht kunnen worden. Voor dit warmtebedrijf worden drie aandeelhouders voorzien: het publieke energiebedrijf Energie Beheer Nederland, Enpuls Warmte Infra en een nog op te richten gezamenlijke besloten vennootschap van overheden. In deze overheids-bv kunnen gemeenten en provincie toetreden. Gemeenten zullen pas als aandeelhouder toetreden wanneer het warmtenet ook in de desbetreffende gemeente(n) gerealiseerd wordt.

De Wet collectieve warmte is nog niet vastgesteld en daarmee liggen ook de kaders waarbinnen Enpuls en Energie Beheer Nederland kunnen deelnemen nog niet vast. Om de zogenoemde governancestructuur verder uit te kunnen werken is de voortgang van het wetgevingstraject van belang.

Organisatie warmtebedrijf

Uitgangspunt is dat de organisatie in eerste instantie wordt ingericht voor alleen de *proof of concept*-fase. De organisatie dient voldoende omvang te hebben om de regie te behouden, de continuïteit te bewaken en effectief te kunnen werken. Om te beginnen wordt er een tamelijk kleine organisatie ingericht, waarbij een flexibele schil wordt ingezet om in te kunnen spelen op onzekerheden en de groei van het netwerk.

Gemeenschappelijke regeling

In het voorstel voor de Wet collectieve warmte is een aantal publiekrechtelijke bevoegdheden opgenomen waarmee gemeenten de regie krijgen over de warmtetransitie. Er wordt onderzocht of een gemeenschappelijke regeling wenselijk is om de publiekrechtelijke verantwoordelijkheden voor het hele WZL-gebied te organiseren. Een belangrijke reden om een gemeenschappelijke regeling te overwegen is de wettelijke mogelijkheid die dit biedt om een uniform tarief voor particulieren te hanteren binnen het gehele aansluitgebied.

Samenwerking met rijksoverheid/Energie Beheer Nederland

De minister van Klimaat en Groene Groei verkent vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Wet collectieve warmte de vormgeving van een nationale deelneming warmte. Voor zo'n staatsdeelneming is Energie Beheer Nederland (EBN) de beoogde organisatie. Landelijk worden er in opdracht van het ministerie diverse publieke pilotprojecten met EBN opgestart. In deze pilotprojecten – met telkens meerdere publieke partijen – wordt verkend wat er nodig is om gezamenlijk een regionaal warmtebedrijf op te richten. Voor het pilotproject met WZL wordt een intentieovereenkomst uitgewerkt. Daarmee wordt het samenwerkingsverband WZL versterkt, en kan in de ontwikkelfase bovendien al beter worden ingespeeld op de verwachte toekomstige rol van EBN. Het streven is om de intentieovereenkomst voorafgaand aan de Kamerbehandeling van de Wet collectieve warmte te sluiten.

Projectactiviteiten

De komende maanden wordt er gewerkt aan de volgende zaken:

- Verdere uitwerking van de bronnenstrategie;
- Verdere uitwerking van het ontwerp van het warmtenet en warmteoverdrachtstation(s);
- Uitwerken van het aanbod voor klanten (warmteafnemers);
- Verdieping van de businesscase en financieringsmogelijkheden;
- Opstellen van een warmte-uitvoeringsplan in het onderzoeksgebied Zuid Geleen met WZL als onderdeel daarvan (inclusief bijbehorende communicatie en participatie).

Vraag-en-antwoordsessie Warmtenet Zuid-Limburg 26 mei 2025

Op maandag 26 mei wordt er een gezamenlijke vraag-en-antwoordsessie georganiseerd voor gemeenteraadsleden en Statenleden. De WZL-projectgroep staat dan klaar om uw vragen over het proces en de (technische) ontwikkeling van Warmtenet Zuid-Limburg te beantwoorden. Over de locatie en aanvangstijd van de bijeenkomst wordt u separaat geïnformeerd.

Het college van burgemeester en wethouders van Brunssum,

burgemeester

secretaris